

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala 2026. aasta eelarve

Hendrik Johannes Terras

Regionaal- ja Põllumajandusminister

Rahanduskomisjon

3.10.2025

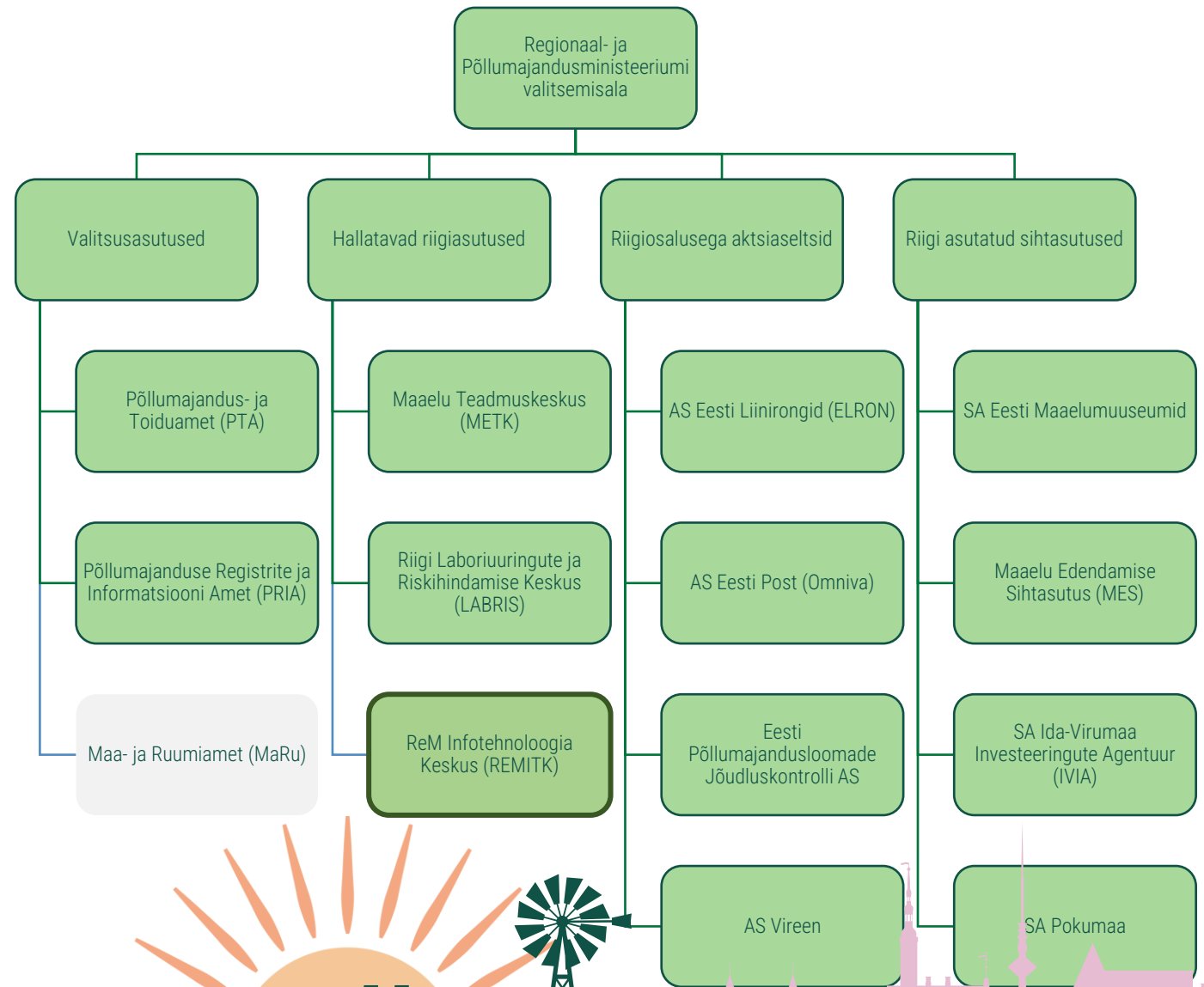
Valitsemisala

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalast liikus 01.01.2025 MaRu MKMi valitsemisalasse.

01.06.2025 loodi ReM Infotehnoloogia Keskus (REMITK).

Lisaks teostab Regionaal- ja Põllumajandusminister:

- aktsionäride õigusi neljas riigiosalusega äriühingus ja
- asutajaõigusi neljas riigi asutatud sihtasutuses

Palgakonkurents teiste ministeeriumide ja valitsemisalade asutustega sunnib eelarve kärbete tingimustes otsima võimalusi palgatõusuks läbi töötajate arvu vähendamise.

Personal* (2025. a I poolaasta võrdluses 2024. a)

Asutus	Regionaal- ja Põllumajandus-ministeerium*	Põllumajandus- ja Toiduamet*	Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet*	Maaelu Teadmuskeskus	Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskus
Keskmine kogupalk	3180 € ↑4%	2156 € ↑11%	2555 € ↑14%	2182 € ↑7%	2038 € ↓2%
Töötajate arv	268 ↓30	383 ↓72	334 ↓15	299 ↓3	126 ↑1
👤 – 10 inimest					

* Põllumajandus- ja Toiduameti ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi töötajate arvu muutus on seotud töötajate liikumisega 01.01.2025 loodud Maa- ja Ruumiametisse.

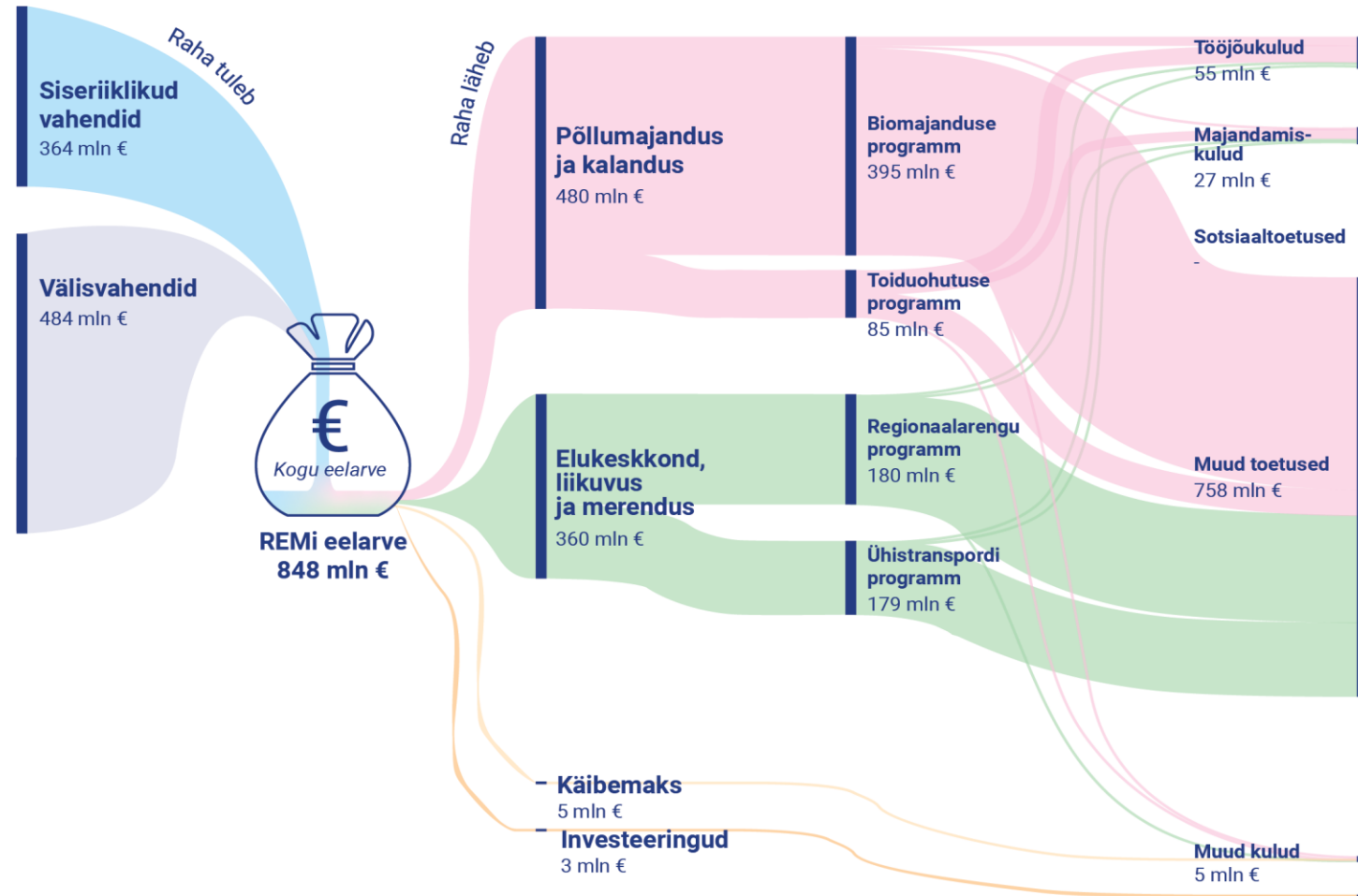
* 01.06.2025 alustas uue hallatava asutusena tööd Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi Infotehnoloogia Keskus, kuhu viiakse aasta lõpuks üle IT-valdkonna ametikohad Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumist ning Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametist.

Asutused kokku

Keskmine kogupalk: 2435 € ↑8%
Töötajate arv: 1411 ↓118

Ligi **90%** Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi **eelarvest** suunatakse **otse toetustena ühiskonda**. Sellega hoitakse elus põllumajanduse ja kalanduse majandusharusid, elujõulisena kohalikke kogukondi ning ühistransporti liikumas.

Valitsemisala tegevuspõhine eelarve (2026)

ReMi eelarvest:

57% põllumajandus ja kalandus
42% regionaalpoliitika ja ühistransport
1% käibemaks ja investeeringud

ReM kulude eelarvest:

67% kaetakse välistoetuste, sellele lisanduva kaasfinantseeringu või saastekvootide müügituluga;
32% kaetakse riigieelarve vahenditega;
1% majandustegevusest saadava tuluga.

Üle 96% Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi **tuludest** moodustavad erinevad **välis- ja riiklikud toetused**. Kõik ülejäänud **tulud** kokku moodustavad **vähem kui 4%**.

	2024 täitmine	2025 kasutada olevad vahendid	2026 RE	Muutus	Muutus, %
Tulud kokku	372 520	487 369	496 290	8 921	2%
Saadud toetused	321 896	474 861	478 354	3 493	1%
Riigilõivud	1 388	1 356	2 015	659	49%
Tulu majandustegevusest	18 066	9 100	9 930	830	9%
Trahvid ja muud varalised karistused	19	11	14	4	35%
Keskkonnatasud	1 294	1 262	1 294	32	3%
Muud tulud	607	116	136	20	18%
Intressi- ja omanikutulud	7 346	663	4 546	3 883	586%

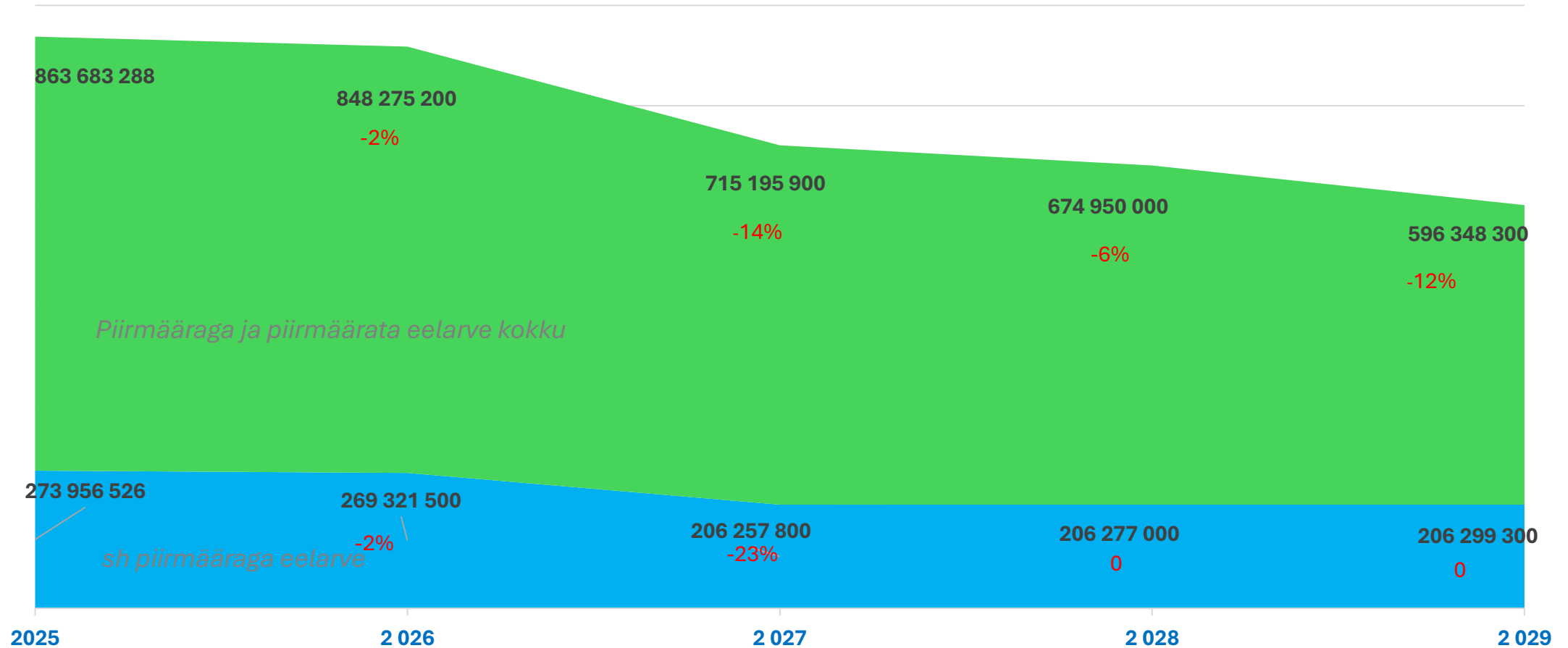
Peamised välisdoonorid:

- Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond **205,5 mln eurot**
- Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond **107,8 mln eurot**
- Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondid kokku **75,4 mln eurot**

Intressi- ja omanikutulude kasv: esmakordselt planeeritakse MES-s tekkivaid finantstulusid 3,5 mln eurot

(Riigikontrolli nõue)

Kulude ja investeeringute mahud kokku **vähenevad** 2026. aastal **2%**. Järgnevatel aastatel on vähenemine suurem kuna ühistranspordi dotatsiooni kasv kajastub VV reservis ning mitmed välisrahastuse arvelt tehtavad projektid lõppevad.

2025 koos 2024. ületulnud eelarve, reservieralduste ja lisaeelarvega

85% ReM investeeringutest tehakse IKT valdkonnas. Summad on siiski liiga väikesed, et lahendada valitsemisala ees seisvaid väljakutseid (uue EL toetusteperioodi toetuste väljamaksed ja järelvalvekoormuse vähendamine ettevõtjatele).

tuhat eurot

Investeering	Asutus	Allikas	Summa
IT investeeringud	REMITK	RE	1 788,4
IT investeeringud	PRIA	RE	285,0
IT investeeringud	PRIA	VT	100,0
Masinad ja seadmed (labor)	METK	Muu	240,3
Transpordivahendid (uued konksliftiga veoautod amortiseerunute asemele, N1 kategooria sõidukid katsekeskustele)	METK	Muu	75,3
Investeeringud kinnisvarasse	LABRIS	Muu	70,0

ReM piirmääraga eelarve muudatused on väikesed. Suurim tagasilöök tabab investeringuid ja majanduskulusid. Valitsuses täiendavalt otsustatud kärbe on veel sisustamata.

Majanduslik sisu	2025 alg	2025 koos lisaeelarve reservide ja ületulnud EA-ga	2026	Muutus 2026 vrd 2025 muudetud eelarve	
Toetused	158,7	207,2	211,1	+3,9 mln €	+2%
Tööjõukulud	36,6	38,8	39,3	+0,5 mln €	+1%
Majandamiskulud	18,0	22,9	18,6	-4,3 mln €	-9%
Investeeringud	4,3	5,1	2,1	-3,0 mln €	-59%
KOKKU	217,6	274,0	271,1	-2,9 mln €	-1%
Täiendav kärbe			-2,0	-4,9 mln €	-2%

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi programmide suurus sõltub peamiselt jagatavate toetuste suurusest. Ühistranspordi programmis puuduvad ainsana välistoetused.

TUV	Programm	Eelarve	katteallikad		
			piirmääraga	välisetoetus	muud tulud
Põllumajandus ja kalandus	Biomajandus	395,5	23,9	370,2	1,3
Põllumajandus ja kalandus	Toiduohutus	84,9	39,0	37,1	8,8
Elukeskkond, liikuvus ja merendus	Regionaalareng	180,2	28,5	135,5	16,1
Elukeskkond, liikuvus ja merendus	Ühistransport	179,5	175,8	0	3,7

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna peamised väljakutsed

- Põllumajandussektori ettevõtete **kohanemine roheülemineku** väljakutsetega, keskkonnasäästlike majandamisviiside kasutuselevõtt.
- Kliimamuutuste leevendamise ja toidu varustuskindlusega seotud **riskide maandamine**.
- Põllumajanduse konkurentsivõime tõstmine - viimastel aastatel on ettevõtjatulu ja koos sissetulekutoetustega olnud negatiivne.
- Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve- ja LABRIS-e laborivõimekuse tagamine seoses kasvanud seire ja tauditõrje vajadustega ja EL rahastuse osakaalu vähenemisega.
- Kalavarude **hea seisundi saavutamine, püügikoormuse vähendamine** nende kalavarude puhul, mis ei ole hea seisus.

Biomajanduse programm

Eesmärk:

Tark ja kestlik
põllumajandus,
kalandus ja
toidutootmine, mis
tagavad toiduga
kindlustatuse

Programmi eelarve
395,5 mln eurot,
sh toetusi
366,9 mln eurot

Toetus	Allikas	Summa
Ühtne pindalatoetus	VT	184,7
Maaelu arengukava investeeringud	VT	66,5
EAFRD 2012-2027 toetus	VT	43,7
Kalanduse rakenduskava investeeringud	VT	28,3
Biometaani tootmise ja kasutuselevõtu suurendam.	VT	18,9
Bioressursside väärimine	VT	16,9
Maaelu ja põllumajanduse arendamise riiklikud toetused	RE	4,8
Koolikavad	VT	1,1
Turukorraldusmeetmed	VT	0,6
Teavitus-müügiedendustoetus	VT	0,5
Norra fondist Läänemere kalade uuring	VT	0,5
Toetused põllumajandus- ja toidusektori MTÜdele	RE	0,3
Toetused ülikoolidele uuringuteks	RE	0,1

Toiduohutuse programm

Eesmärk:

Eestis on kestlik
toidutootmine, ohutu
toit ja hoitud
keskkond

Programmi eelarve

84,5 mln eurot,

sh toetusi

40,8 mln eurot

Toetus	Allikas	Summa
Ühtne pindalatoetus	VT	18,7
EAFRD 2021-2027 toetus	VT	15,1
Maaelu ja põllumajanduse arendamise riiklikud toetused	RE	5,6
Toetus AS Vireen	RE	0,6
Toetus EMÜ veterinaarmeditsiini õppeks	RE	0,3
CO2 kvooditulust rahastatavad projektid	Muu	0,3
Toetused ülikoolidele uuringuteks	RE	0,2

Elukeskkonna, liikuvuse ja merenduse valdkonna peamised väljakutsed Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas

- **Ühistranspordireform** – suurendada ühistranspordi ja aktiivsete liikumisviiside kasutust ja kättesaadavust.
- **Ühistranspordi rahastamises tagada jätkusuutlikkus**, mida praegune rahastusmudel ei võimalda.
- **Regionaalse tasakaalu leidmine**, et hoida elu ning töövõimalused kogu Eestis tasakaalus ja pidurdada elanikkonna ning majandustegevuse koondumist ainult suurlinnadesse.

Regionaalarengu suunad

- Eesmärk: vähendada arenguerinevusi
- Vähemalt 40% ettevõtlustoetustest väljaspool Tallinna ja Tartut
- Investeeringud: töökohtadesse, haridusse ja teenustesse maapiirkondades
- Iga valdkonnapoliitika on regionaalpoliitika
- KOV tulumaksu ümberkorraldused
- KOV korraldus ja finantsjuhtimine, kohaliku kasu instrumendid

Regionaalarengu programm

Eesmärk:

Inimestel on kõikjal
Eestis kättesaadavad
tasuvad töökohad,
kvaliteetsed avalikud
teenused ja meeldiv
elukeskkond

Programmi eelarve

180,2 mln eurot,

sh toetusi

173,9 mln eurot

Toetus	Allikas	Summa
Regionaalse ettevõtluse, kohalike avalike teenuste, piirkondlike algatuste, maakondlike arenduskeskuste, VKE konkurentsivõime toetamine	VT	89,5
Avaliku sektori hoonete energiatõhususe ja taastuvenergia kasutuselevõtu kiirendmise toetused	VT	23,3
Regionaalsed toetused	RE	20,5
CO2-st rahastatavad investeeringutoetused (KOV hooned)	Muu	16,1
Investeeringutoetused KOV-le	VT	14,0
2012-2027 Eesti – Läti programm, Kesk-Läänemere, INTERACT, INTERREG programmid	VT	6,7
Toetused valdkondlikele muuseumidele	RE	2,1
Dotatsioon Eesti Postile	RE	1,5
Toetused valdkondlikele MTÜdele	RE	0,1

Regionaalse liikuvuse reform

Uus kokkulepe riigi ja maapiirkondade vahel

Kolm sammast:

1. Digilahendused (ühine piletisüsteem, reisiplaneerija)
2. Taristu areng (taktigraafikud, rongid, nõudetransport)
3. Jätkusuutlik rahastusmudel

Investeeringud: elektrirongid, Tallinn–Tartu kiirraudtee (160 km/h)

Ühistranspordi programm

Eesmärk:

Eestis on reisijate
vajadusi arvestav
paindlik ning efektiivne
ühistranspordisüsteem

Programmi eelarve

179,5 mln eurot,

sh toetusi

176,3 mln eurot

Toetus	Eelarve liik	Summa
Toetus ühistranspordi korraldamiseks	RE	174,5
sh maanteetransport		79,0
sh raudteetransport		55,0
sh dotatsioon Elronile		48,5
sh liisingumaksed		4,5
sh toetus Tartu-Riia rongiühenduseks		2,0
sh meretransport		32,8
sh õhutransport		7,7
CO2 rahastatavad projektid (elektribussid, laadimisjaamad jms)	Muu	1,8

2026. aastal on ühistranspordi rahastamine eelarves

Ühistransport	2026	2027	2028	2029
Lisavajadus kokku	54 767 000	65 572 900	70 610 200	77 182 100
<i>buss</i>	<i>28 108 800</i>	<i>31 212 500</i>	<i>34 047 700</i>	<i>36 790 600</i>
<i>laev</i>	<i>9 056 300</i>	<i>12 528 700</i>	<i>13 686 800</i>	<i>14 847 800</i>
<i>lennuk</i>	<i>2 540 300</i>	<i>2 819 200</i>	<i>3 086 500</i>	<i>3 354 500</i>
<i>rong</i>	<i>14 821 600</i>	<i>18 834 300</i>	<i>19 617 400</i>	<i>22 017 400</i>
<i>rongi kap liising</i>	<i>140 000</i>	<i>78 200</i>	<i>71 800</i>	<i>71 800</i>
<i>ÜTS §34 tasuta sõit</i>	<i>100 000</i>	<i>100 000</i>	<i>100 000</i>	<i>100.0</i>

VV otsus: Eraldada 2026. aastaks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ühistranspordi toimimise tagamiseks **54,47 mln eurot** järgmistel tingimustel:

- a) eelarves ja finantsarvestuses kasutada eraldi objektikoodi, mis eristab vahendite sihtotstarvet;
- b) kasutamata eelarve osa ei ole lubatud mujale suunata.

Alates 2027. aastast nähakse vahendid ühistranspordi toimimise tagamiseks ette Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelises reservis ning need eraldatakse vastava aasta riigieelarve koostamise ajal täpse vajaduse selgumisel.

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

**Aitäh, et aitad kaasa, et
igas Eesti piirkonnas on hea elada ja
Eesti toit on hinnatud!**

